

2. predstavlja mali železni sod v zvezi s srkalnico in cevjo, katera se v stranišno jamo vtakne. Podoba 3. predstavlja isto tako popolnem adjustiran veliki železni sod. Natančnejši popis sledi prihodnjič.

(Dalje prihodnjič.)

Slovenska Matica.

Nadaljevanje 66. odborove skupščine

dné 18. februvarija.

Navzočih 15 odbornikov; predseduje gosp. Peter Grasselli.

Gosp. prvosednik prebere zahvalno pismo gosp. biskupa Strossmajerja na brzojavno čestitko k sedemdesetletnici in se po odboru pooblasti, da z načelniki narodnih društev o dejanski slavnosti „Slovenske Matice“ pokrovitelja ukrepa, kar je prav in dostojno.

Na to se rešijo nekatere ostale stvari iz seje, ki se je bila pričela 14. februvarija pod vodstvom podpredsednika g. Josipa Marna vpričo 12 odbornikov. Sklene se, da se razpiše tajnikova služba v zmislu društvenih pravil na tri leta proti odpovedi — po nasvetu odborovem, kateri nasproti nekemu časnikarskemu oponašanju izjavlja, da nedoslednosti v pisanji zadevajo podpisane pisatelje same, ne pa društvenega tajnika, kateri ni imel dotične odgovornosti.

Gosp. Gašparju Križniku se odmeni primerna odškodnina za njegov spis „Slovenska bibliografija“ od 1832. do 1867. leta.

Slike, ki jih je poslala „Umelečka beseda“ v Pragi, naj se shranijo, dokler dojdejo publikacije 1885. leta.

Rešitev prošnje upravnega odbora društva „Narodni Dom“, da bi se mu dovolilo imeti nekaj potrebnega pohištva v matičinih pisarniških prostorih se prepušča gospodarskemu odseku, kateri naj o učinku poroča odboru samemu.

Tisek društvenih knjig naj oddá gospodarski odsek, kadar dojdejo rokopisi, po dogovoru oni tiskarni, ki bo naredila najcenejšo ponudbo.

Za sedaj se sklene, da Matica izdá dr. Kosov slavnostni spis o sv. Metodu in obsežnejši „Letopis“.

Zarad sestavkov v „Letopisu“ naj priobči tajnik oklic do pisateljev, jednako kot v prejšnjih letih.

Ukrepi gospodarskega odseka zarad oddaje stanovanja in prodajalnice v hiši na Kongresnem trgu št. 7 se odobré.

Tiskarski računi se po nasvetu gospodarskega odseka potrdijo z nekaterimi modifikacijami.

Odborniku gosp. Senekoviču se odloči pristojna nagrada za šesttedensko tajniško poslovanje.

Odobrita se po stvarni debati računska sklepa za 1883. in 1884. leto. V zadnjega se sprejme tudi statistični pregled o vlogah, ki so v matičinem varstvu.

Pregledovalec društvenih računov se pooblasti, da izvrši na podlagi odobrenih računov deloma že dogotovljeno bilanco.

Sprejmó se nasveti za amortizacijo glavnici dolžne svote.

Odbor soglasno sprejme proračuna za 1885. in 1886. leto.

Rešijo se nekatere knjigarske zadeve o prodajanji društvenih knjig. Nektere zastanke se sklene odpisati, druge iztirjati, zopet o drugih še poizvedovati. Dolžne ustanovnine naj se iztirjajo.

Tajnikovo poročilo o delovanju odborovem od zadnjega občnega zbora do konca februvarija t. l. naj se

presodi v prihodnji odborovi skupščini, in prihodnji občni zbor „Matice Slovenske“ naj bode dné 8. aprila t. l.

Na to se zaključi seja, ktera je trajala od 5.—8. ure.

Iz državnega zbora.

Načrt poravnave zarad podaljšanja koncesije za severno železnico.

V državnem zboru in v časnikih dela veliko vriša vprašanje, ali naj država odkupi severno železnico, ali naj podaljša koncesijo.

Veliko občinstvo, ki nima časa ne brige, podučiti se, pri čem stoji to vprašanje, je večidel mnenja, da ima tudi pri severni železnici, tako kakor je pogojeno to pri novejših železnicah, država pravico, zdaj, ko koncesija poteče, prevzeti železnico v svojo last, in k večem plačati vožne stroje, vozove ali poslopja. — Toda pravna razmera pri tej železnici je vsa druga. Koncesija podeljena je bila za 50 let leta 1836., ko še ni bilo pri nas druge železnice, in ko se je še mislilo, da s severa proti Dunaju ne bo več vožnine, kakor onih par tisuč ljudi, katere je dosedaj privržala na Dunaj pošta in ono blago, kar se ga je privržalo in odvažalo na parizarih na oni poti.

Se ve, da je 50letni obstanek železnice kazal prav očitno blagodejni vpliv železnice enako za severne dele države, kakor za Dunaj sam. In tako je danes severna železnica (večidel v rokah Rotschildovih) ena najboljših gledé prometa in gledé dobička.

Par let pa, odkar je nastalo več železnic, ki vežejo one severne kraje z južnimi, vidi se, da tudi severna železnica pojema, delnice po 1000 gold., ki so prinašale uže po 200 gold. ali blizo 200 gold., prinašajo zdaj le še po 120 gold., kar je, se ve da še zmiraj bogat dohodek.

Vlada predložila je uže en načrt poravnave, katerega je pa po preveč nasprotnih glasovih zbornice zopet umaknila. — Potem naprosila si je pri najvišji sodnji oziroma njenemu predsedniku Schmerlingu pravnega mnenja na vprašanje, kolika je pravica države do severne železnice po pretekli koncesiji. To pravo mnenje je podlaga novemu načrtu in je tudi povod za to, da vlada nikakor ne misli več na to, železnico sedaj prevzeti, posebno zavolj tega ne, ker bi morala izdati za njo neprimerno visoke svote in bi prevzela samo mali del, sedaj uže velike mreže te železnice.

Nov načrt pogodbe, po kateri se ima koncesija podaljšati, obsega po popravkih, sprejetih v pododboru železniškega odseka sledeče točke:

§. 1. določuje, da k severni železnici v smislu pogodbe spadajo poleg glavne proge tudi vse stranske železnice, ki so bile kasneje dovoljene in pa one, katere ima družba železnice vsled te pogodbe dodelati v prihodnje. Vse te železnice so ena celota, so predmet nove koncesije in pripadejo svoj čas državi v last. Vse dosedanje posebne izjeme prenehajo z novo koncesijo, katera bode edino veljavna.

§. 2. določuje vse točke, katere bo imela obsegati nova koncesija gledé pripada v last države, gledé pravice države pred odkupiti jo, gledé varstva zoper konkurenčne železnice, gledé prevažanja vojakov, pošte, telegrafov in to tako, kakor so državi najugodnejše pogodbe z drugimi železnicami; dalje, da se ima delniški kapital poplačati ves v teku koncesije, ravno tako dolгови na prioriteto in pa državno nadzorstvo.

§. 3. določuje nadrobnosti zarad prevažanja pošte in poštnege osobja, kaj se prevažata zastonj, kaj proti odškodnini.